

върху него, които съж подъ властта на Турция, Гърция, Черна Гора, Сърбия и Румъния. „И тъй задружното дѣйствие на Балканските народи“, казва Г-нъ М. С. Пирочаниецъ, „би създадо за консервативната Европа сигурна точка, отъ която тя би можла успешно да работи за обезпечение мирътъ на Истокъ, защото макаръ тя днесъ и да не намира смѣтка да гарантира въ данния случай неутралността на отдалените Балкански държави, въ нейния интересъ би било да вземе подъ своя защита неутралността на цѣлия Балкански Полуостровъ, ала за това пакъ е пуждно предварително споразумѣние на Балканските държави. Това споразумѣние покрай туй би затворило по-лъгко вратата и на влиянието на Русия и Австрия въ тѣзи страни, а на самите Балкански народи би дало възможность щото всичката си работа да посвѣтятъ за напредъка на културата и благосъстоянието“.¹⁾)

IV. — Големата заплѣтеностъ на въпроса за Балкански съюзъ и нашата подготовка за неговото рѣшеніе.

Балканския съюзъ, както казахме, е въпросъ твърдъ сложенъ, твърдъ заплѣтенъ; той се представя съ грамадни затрудненія на тогозъ, който би се засели за неговото рѣшеніе, макаръ и да би ималъ въ себѣ си и всичките условия потребни за рѣшението. При все това, въ тѣзи нѣколко години които сѫ задъ насъ вече, могло е да се забѣлѣжи какъ и званни и незванни, а най-много тѣзи послѣдните, захванахъ да говорятъ по тоя въпросъ и да предлагатъ начини за рѣшението му. Това е едно явление по-вече, измѣжду многото у насъ, което свидѣтелствува какъ ний въпросите, които по нѣкога испѣкватъ предъ насъ, не умѣемъ добрѣ да схванемъ още, а вече наченвами за тѣхъ да направиме и да ги рѣшаваме. Защото наистина, на грамадно мнозинство измѣжду онѣзи, които у насъ до седа сѫ говорили и писали за Балканския Съюзъ, не е познатъ нито единъ отъ елементите, които съставляватъ тоя въпросъ. Поради това и относително той въпросъ, както и за много други, у насъ само сѫ декламирали, и съ толкозъ по-големъ огънъ, колкото по-малко сѫ го познавали. Ала самите гoli

¹⁾ Международното положение на Сърбия, стр. 35—36.